

הילכתא

לדעת לחיות כהלכה

דבר העורך

כרטיס הגדולה

לרכישת כרטיסי הגרלה

חייגו:
02-5350535
(שלוחה 9)

הילכתא

02-710880 SHMITZ

לשמע ללמוד וללמד

מפעל 'הילכתא' נוסד, לפני קרוב לחמש שנים, כאשר החל להופיע בתוכני 'חבורת הדף' בשיבת מיר ירושלים, גיליון שבועי 'עומק הפשט', לבאר נושאים אקטואליים בהלכה על הסוגיות הנלמדות, לפי סדר המסכתות של 'נשים נזיקין'.

בסיעתא דשמיא, הגיליונות התקבלו בחיבה מיוחדת בעולם התורה, ומאז ועד היום מפעל 'הילכתא' הפך לאבן שואבת לבירור וליבון מאות שאלות הלכתיות מובהקות העומדות על הפרק, לאור הפיתוחים הטכנולוגיים המתחדשים, מיסוד הסוגיות והראשונים עד ההלכה למעשה, על ידי אברכים מופלגים עמלי תורה בטהרה, בדרך הלימוד המסורה מרבותינו מעתיקי השמועה, וקבלת הכרעת גדולי ופוסקי הדור שליט"א.

העתיד של מפעל 'הילכתא' תלוי ועומד כעת על כף המאזנים, בהצלחת קמפיין ההתרמה 'מגבית כהלכה', נותרו ימים ספורים להצטרפות להגרלה הגדולה, הצטרפו עכשיו למהפכה להנחיל את ידיעת ההלכה בכל בית בישראל, 'לדעת לחיות כהלכה'. ואם לא עכשיו אימת!

בברכת התורה
עקיבא יוסף לוי

נושא הגיליון

'כשרות משקאות חריפים'

'עשרות סוגי וויסקי'

משקאות חריפים: לרגל ימי הפורים הממששים ובאים, ימים אשר מרבים בהם במשתה ושמחה, נעסוק בנושא שנוגע לרבים וטובים, שקונים משקאות חריפים כגון: וויסקי, וודקה, ליקרים וכדומה לשמחת היום.

בגיליון הקודם במדור השאלה השבועית, נשאלה השאלה האם מותר לשתות משקאות חריפים בלי הכשר, או לא? שהרי קיימים בעולם אלפי סוגי משקאות חריפים, ורובם אינם תחת הכשר כלל, וודאי שלא הכשר מהודר. וכאן עולה השאלה העקרונית, האם יש חששות איסור במשקאות אלו, איזה חששות כשרות עלולות לצוץ במהלך הייצור, ומה ההבדל בין הסוגים השונים? לאחרונה התחילו לשווק חלק מסוגי המשקאות החריפים גם בכשרויות מהודרות, ויש מוצרים איכותיים בהשגחת בד"ץ העדה החרדית ירושלים, והם מהודרים בתכלית, אך השאלה באותם סוגים שאין להם אישור כשרות.

בשני הגיליונות הקרובים, נביא סקירה קצרה על תהליכי הייצור של המשקאות החריפים, ומכיון שהנושאים רבים, נתמקד בעיקר על הנושא של הוויסקי. נעמוד על שאלות הכשרות וחששות האיסור הקיימות בוויסקי, איזה שאלות בכשרות קיימות במהלך ייצור האלכוהול, ומה ההנחיות ההלכתיות של גופי הכשרות לגבי משקה זה. מתוך הדברים דלהל, יתבאר בהחלט כי וויסקי הינו מסוג המשקאות שמי שמהדר בכשרות בכל המאכלים, אי אפשר לו לשתות וויסקי בלא חותמת כשרות מהודרת, או אישור מרב מוסמך שבדק ואשר בוודאות את המשקה המסוים לשתיה.

כשרות: באופן כללי, ייצור שינוי מפוקח על ידי משגיחי כשרות, עלול להביא המון שאלות הלכתיות, אך כעת נתמקד בשאלה העיקרית של חשש 'יין נסך' הקיים בוויסקי משני סיבות: 1. יישון הוויסקי בדרך כלל בחביות שבלוע בהם סתם יינם, שדינו לכמה עניינים כ'יין נסך'. 2. בסוגי וויסקי מסוימים מערבבים יין בשביל שיפור איכות הטעם. והנדון האם יש בזה שיעור ביטול ראשוני הוא בכלל הדין שאין מבטלין איסור לכתיילה, שאם הגוי

הגיליון השבוע
הנוצח לעילוי
נשמת הרה"ג רבי
מנחם בן הגאון רבי
צבי שרגא גרוסברד
זצ"ל ת.נ.צ.ב.ה.

הגיליון השבוע הנוצח לעילוי נשמת

הרה"צ רבי מרדכי הניג זצ"ל

גלב"ע ח' אדר תש"ע ת.נ.צ.ב.ה.

הנוצח ע"י נכדו הרב שמואל הניג שליט"א

יישון בחביות עץ אלון
[שרי או בורבור או חדשה]
לפחות 3 שנים

מערבת הזיקוק

מיכל תסיסה

מאלט - לתת

גריסת הבסיס
(דגנים או רק מאלט)

שנותן למשקה העלום צבע וטעם מיוחד, תהליך זה נקרא 'יישון'. מספר השנים משתנה, המשקאות הטובים מיושנים במשך 21-6 שנים, ויש גם ויסקי של 46 שנים, החוק הסקוטי דורש לפחות 3 שנים כדי שיהיה 'חפצא' של ויסקי סקוטי'.

במהלך השנים התברר, שבתוככי חביות עץ אלון קיים חומר שמזיק לוויסקי, ולכן החוק הסקוטי מאפשר להשתמש רק בחביות ישנות לוויסקי, והיצרנים משתמשים עם חביות שהשתמשו כבר פעם אחת לפחות כי באופן כזה כבר יצאו הרעלים. היצרנים בוחרים בחביות שהיה בהם משקה מסוים, בכדי להשיג את התוצאה המשולמת. ויש יצרנים שמחליפים באמצע תקופת היישון לסוג חבית אחרת (דאבל בלנדד), בכדי שהמשקה יקבל ארומה מכמה סוגי יין.

לעומת זאת בארה"ב החוק אוסר לאחסן את הוויסקי בחביות משומשות, ולכן הוויסקי האמריקאי הנקרא 'בורבו' מיוצר בחביות חדשות הלא השרו בהם כלום, ואין בהם חשש של בליעות, אלא אם כן מצוין אחרת על הבקבוק, וכדי להוציא את החומרים המזיקים הם חוזרים את החביות באש.

בעבר המזקקות הסקוטיות השתמשו בעיקר בחביות שספוגות בייין, כי עשו 'דיל' עם יקבי היין בספרד, בדרך כלל 'יין שרי' שמגיע ממחוז jerez בספרד, (היתרון בייין שרי, שיש בו כמוט גבוהה של אלקוהול 20%, חביות אלו נקראים 'שרי קאסק'). לפי מה שהתברר לכמה מגיחי כשרות - בשנים האחרונות המזקקות הסקוטיות עשו 'דיל' עם מזקקות וויסקי האמריקאים, שהרי לאמריקאים אין מה לנשות עם חביות משומשות, והסקוטיות חייבים חביות משומשות, ולכן החביות של הוויסקי האמריקאי נמכרות ליצרני הוויסקי הסקוטי, כך שכיום 'יצרני הוויסקי הסקוטי' מיישנים גם בחביות וויסקי אמריקאי חרוכ, שמחירים יורד זול מהחביות יין 'שרי' שמגיעות מספרד. החוק לא מחייב את בעל המפעל לציין על הבקבוק את סוג החבית, כך שאין ראייה מזה שלא כתוב על הבקבוק, שהוא התיישן בחביות יין.

דבר נוסף, בשנים האחרונות נודע, שיש יצרנים שעושים את כל תקופת היישון בחביות גזיות ללא בליעות של יין, ורק אחרי שהוויסקי מוכן, משהים אותו בחבית שספוג בטעם יין, וגובר חשש בליעות של 'סחם יינ', תהליך זה מייקר את מחיר הוויסקי, ובכך היותה זולים אין חשש זה.

2. חוספת חומרים על האלקוהול

שלב שלישי - גימור: לאחר היישון מגיע שלב העריבוב והגימור לפני המילוי בבקבוקים. בו יושבים טובי המומחים והטועמים, ומחליטים איך לתת למשקה 'פיניש' מיוחד, עם ארומה איכותית לאנדי, הטעם, וכו'. במדינות מסוימות (רוב מדינות ארה"ב, קנדה, אירלנד ועוד) החוק לא אוסר להוסיף למשקאות החריפים וכדומה חומרי טעם ומציאות, ומותר להוסיף בכמות קטנה עד 2.5%, בלי לציין זאת על גבי הבקבוק. גוים אין יש בהם יותר חששות כשרות, כאשר אין חומת כשרות מחודרת על המוצר, כי יתכן הערבות שיהיו יצרני יין בכדי להשיב את טעם הוויסקי. אמנם במדינות 'טנס' ו'קנטקי' שבארה"ב (Tennessee Kentucky) נודע, החוק אוסר בתוקף להוסיף שום תוספת בוויסקי, מבלי לציין על הבקבוק.

לעומת זאת, במדינת סקוטלנד החוק מחייב להשתמש בייצור האלקוהול רק בשקורה ודגנים מלאים, ומתיר להוסיף רק סוכר, שמרים, צבע קרמל, ומים. בתוספים אלו באופן כללי אין בהם

ביטל בשביל ישראל אפילו בדיעבד לא בטל. בוויסקי המיוצר בארץ ישראל מעשורים וכדומה, ישנם גם חששות של תרומות ומעשרות, שמיטה, ונודע.

רוב הוויסקי מיוצרים בחו"ל ואין בהם חששות של מצוות התלויות בארץ, ולגבי חשש אין לחוש כיון שיישון הוויסקי לוקח לפחות כמה שנים, כך שאין מצוי שיהיה בו חשש חדש. [זאת בשונה משאר משקאות האלקוהול ללא יישון, כמו וודקה ששייך בהם חשש איסור חדש גם בחו"ל].

דבר נוסף שצריך לברר בסוגי האלקוהול המיוצרים מחיטה ושיקורה, שאין בהם חשש של חמץ שעבר עליו הפסח, כאשר יהודי קנה אותם מהיצרן הגוי, והיו ברשותו בפסח, או מפעלים ששייכים בחלקם ליהודים (מניות), שנאסר בכליל מדרבנן שכבר האריכו בזה הפוסקים, בבתי החרושת בחו"ל בבעלות בעלידת של גוים, אין חשש חמץ שעבר עליו הפסח. מקוצר הגיליון לא נכנס לנושא של בעיית הכשרות המצויה בכל מפעלי הייצור תחת פיקוח, שמייצרים בהם גם יין, או שמשתמשים לניקוי המכונות בקיטור המשותף לכמה מפעלים יחד, ומעבירים בליעות של איסור ממפעל למפעל, וחומר משמר עם חומרי טעם וריח, שאין ידוע מקורם. אלקוהול ניתן ליצור מהרבה חומרים טבעיים, בעיקר מהצומח, כגון מפתוחי אדמה, ענבים, חיטה ושיקורה, מתאנים ואגסים ואפילו מבינה. ולכן יתכן שיש עליו איסור 'יין נסך' אם הוא הופק מענבים, או 'חלב עכו' אם הוא הופק ממי גבינה, או 'חמץ בפסח' אם יוצר מדגן ובפסח שהה הוויסקי בחנות של ישראל, או יש לוודא שעשה מכיר ומחץ כדי.

1. תהליך ייצור הוויסקי

שלב ראשון - אלקוהול: ייצור משקה הוויסקי מבוסס על אלקוהול המופק מדגן, ומתבצע בשלושה שלבים עיקריים: השלב הראשון הוא 'ייצור האלקוהול', מתסיסת הסוכר שיש בדגנים וקטניות, הוויסקי 'הסקוטי' נעשה מדגנים בלבד, ואילו ה'בורבו' האמריקאי האלקוהול מיוצר מדגנים ומעורב עם לפחות 51% תירס, טוהנים את הדגנים ומבשלים אותם, ובשלב הזה מוסיפים 'לתת' מאלט בלע"ז, (יש לציין שייך להוציא אלקוהול אף מה'לתת' בעצמו וזה נקרא 'מאלטי ויסקי'), התססה של ידי שמרים שגורם להנבטת השקורה (המומלץ בחום של 30 מעלות צלזיוס).

לאחר מכן מזקקים את האלקוהול, בכדי להוציא את המים ולהעלות את רמת האלקוהול לאחוזים גבוהים. מרתחים את הנוזל בדודי נחושת ענקיים, האלקוהול מתאדה ועולה לצינור שיוצא בראש הדוד והמים נשארים למטה, האדים זורמים במערכת צינורות ומתקררים ומתעבים חזרה לנוזל אלקוהול נקי, וזורמים למכל אחר שבו יש רק את האלקוהול הנקי. אפשר להגיע לרמה של 96 אחוז אלקוהול ניטרלי ללא טעמים, כאשר אין דרך לבדוק אותו אפילו במעבדה, מאיזה חומר גלם הוא הופק.

בתשיית הוויסקי מזקקים בדרך כלל ברמה של 62-67 אחוז, כדי שישאר הטעמים של הדגנים והמאלט שספוגים במים. בהמשך עושים זיקוק נוסף, להסרת הרעלים שבתוך האלקוהול שנוצרו עקב התסיסה, הוצאת החומר הרעיל הנקרא 'מתנול', והשאת חומר האלקוהול שריד לוויסקי.

שלב שני - 'יישון' בחביות עץ: בשלב הראשון, התקבל נוזל גולמי שנקרא 'ניו מיון' (יצירה חדשה), וכעת מגיע התהליך הארוך והעיקרי, שנמשך על פני שנים ארוכות. בכדי להוסיף טעם וצבע משרים את הוויסקי בחביות עץ משובחות בדרך כלל עץ אלון,

חששות כשרות. ואין חשש שלא ישמרו על כללי החוק. כיון שהם מסתכנים בקנסות גבוהות וכדו'.

3. הדרן לדינא

היבט הכללי: מצד עצם ייצור הוויסקי, אין בו בעיה מהותית, כי חומרי הגלם הם המצומצם וכשרים, ובחול' אין תרומות ומעשרות ובארץ יתכן שאפשר להפריש כעת, וחדש לא שייך כי הרי מיושן בחביות כמה שנים, וזה ההסבר למה שנהגו בעבר, לשתות משקאות חריפים שקנו מהגויים ללא השגחה, אך כיום התחדשו הרבה חששות, והחשש העיקרי בויסקי סקוטי אינו שמא חלק מהאלכוהול המזוקק התיישן בחביות של יין, וסתם יינם אסור מדרבנן כדין יין נסך, ונותן טעם לשבח במשקה הויסקי, ובסוגים מסוימים יש חשש שמוסיפים להם חומרי גלם שונים, שיש לפקפק בכשרותם.

נושא זה מסעיר את עולם התורני מזה עשרות ואולי מאות שנים, קולמוסים רבים השתכרו לכר נושא מורכב ונרחב זה, אשר קיימים בו הבדלים ברמות הכשרות וההידור, ישנם המתאימים גם לאנשים המקפידים לאכול רק מאכלים בכשרות מהודרת 'חלק' ג'לאט', וישנם שהם בגדר 'כשר' אבל אינו 'למהדרין', ומתאימים לאנשים שאינם מקפידים על הידורים וחששות, ואוכלים גם כשרויות קלושות. ויש שהם בגדר 'איסור', שידוע הבעיות בייצור.

מסגרות: מקוצר הגיליון לאי שייך להקפיד את הנושא ונטעם קצת מהנושא על קצה המזלג, ולפתוח צניין את המקורות לברור הסוגיא, **שו"ת מנחת יצחק** (חלק ב סימן כח, חלק ז סימן כז), **מאורות הכשרות** (גיליון מספר 5 אדר תשע"ט), **ספר יין וויסקי** (באנגלית), שמופיע בסוף הספר 250 סוגי משקאות חריפים, לפי 3 דרגות כשרות, מהודר לכתחילה כשר, אסור, ספר **כשרות המשקאות** (קרום ל-500 עמודים) **להג"ר עמרם אזרעי**, מאמרים נפלאים מאת **הג"ר שמואל זמלמן שליט"א** (הרבה מדברים מופיע במאמר זה, ניתן להשיג רשימת וויסקי מהדרין לפי הוראות הג"ר זמלמן), **הג"ר פינחס בינדר שליט"א**, **הג"ר יהודה שרשבסקי שליט"א**, **הג"ר ישראל מאיר לוינגר שליט"א**, **הג"ר אברהם צבי הכהן שליט"א** (שו"ת יוצא אברהם חלק א' סימן סא), וכן מאמר מיוחד מאחד מרבני בית המדרש 'הילכתא', בענין כשרות וויסקי סקוטי, שהרבה מתוכנו מופיע בתוכני הגיליון הנוכחי, הרבה מהמאמרים יתן לקבל כתובת המייל שכתוב בשולי הגיליון.

גם במערכת 'קול הלשון' ישנם שיעורים רבים בענין מרבנים גדולים ומומחים כשרות, שמביאים את הכללים בהרחבה ומפרטים את רמות הכשרות לסוגיהם בכל מיני המשקאות השונים.

לפני כ-15 שנה פרסם **הגרמ"ל לנדא זצ"ל**, הוראה שאין להכניס לאירועים בהשגחתו, משקאות חריפים, כי אם אותם המאושרים אחרי בדיקה של ההשגחה. קיים במערכת הכשרות של הרב לנדא רשימת משקאות מאושרים, ושאינם מאושרים, ולפי הרשימה עונים בטלפון למי ששואל. הרשימה מעודכנת במערכת הכשרות מידי תקופה.

4. צדדי ההיתר והאיסור

ביטול בש: יסוד הנדון כבר התעורר בדור הקודם, לגבי הויסקי

האמריקאי כאשר **הגר"מ מיינשטיין זצ"ל** (שו"ת אגרות משה יו"ד א ס"ב) היקל בשתית הבלנדד וויסקי האמריקאי, למרות שהחוק מאפשר לערב חומרים נוספים בלי לצייין על הבקבוק עד 2.5%. והרי דעת **הרמ"א** (יו"ד סימן קיד) **והש"ך** (שם) שצריך שישים כנגד היין, מכל מקום יש לסמוך על דעת **הט"ז** (יו"ד קיד ס"ק ד), שייין בטל גם בשאר משקים בלש ולא רק במים, ואין צריך שישים כנגד היין. אולם מסיים האגרות משה, שכל זה הוא מצד הדין, אבל בעל נפש יש לו להחמיר על עצמו כדעת **הרמ"א**, והוסיף שגם הוא נוהג מלשנות בלענדעד אמריקאי, ושותה רק בחבורה שלא למיחוי כיהורא. יש שרוצים לטעון שגם אם בעבר היה בחביות 16.5% מהתכולה, והיה שייך את ההיתר של האגרות משה, אבל בחביות המצויים כיום בדרך כלל יש להם דופן עבה עד 20% מהתכולה, ובמה לא שייך את ההיתר של האגרות משה.

זה וזה גורם: והנה **בשו"ת מנחת יצחק** (חלק ב סימן כח), דן באופן שיש ביטול בשש כנגד הבלניות, לנאורה יש לאסור כי 'עיקרו לכך' וכל דבר שעבידו לטעמים לא בטל, ואין במטלנין איסור לכתחילה, ומכל מקום מצדד להיתר כי עץ האילן גורם לטעם יחד עם עץ מים היין, ומותר מכח הכלל של זה וזה גורם, ושוב חזר בו המנחת יצחק (חלק ז סימן כז אות ד'), שאין להתיר מכח הכלל של זה וזה גורם, כיון שאי אפשר לעשות את הפעולה רק על ידי הרכבת ההיתר והאיסור ביחד, וכל אחד נותן טעם אחר, וממילא אינו בטל אפילו באלף.

ובאמת צריך לדעת, איך לדון את הטעם של היין הבלוע בחביות, האם המטרה היא להכניס טעם בויסקי שהרי המזקקות בהם כבוננה סוגי חביות מסוימים בדרשויות מיוחדות לפי הטעם המבוקש, ואם כן אינו בטל מכח הכלל שכל דבר שעשוי לטעם אינו בטל, או דלמא עיקר המטרה הוא לתקן ולבטל את הטעם הגרוע שיש בעץ, ואם כן דינו ככליעות בעלמא שבתלים בשישים או בשש. ובנקודה זו אנו רואים מפורש במנחת יצחק, שהבין שהיין נועד לתת טעם במשקה, ואינו בטל אפילו באלף, ולכן יש להחמיר בזה, וכן פשטו הפוסקים להחמיר.

בגיליון א"ה: יורחב אודות המציאות שהיום רוב הויסקי הסקוטי, אמנם לא רשום עליו חביות יין אבל הוא מכיל חביות יין מילוי שני שעדיין אין בהם ביטול בשישים ואולי יש ביטול בשש, ולכן יש לדון שהויסקי ג'וני ווקר ושיבס ריגל אינם מהודרים לכתחילה.

יש בלנדד אמריקאי שמותר להוסיף בו עד 2.5 אחוז בלי לצייין על הבקבוק וזהו הויסקי שעליו דן **הג"ר משה פינשטיין** וכתב שמצד הדין מותר ובעל נפש יחמיר, ויש בלנדד סקוטי שעשוי מ-40 וויסקי מעורבים שבדרך כלל עברו רישון בחביות יין מילוי שני שעליהם יש לדון בנפרד, האם דינם ייתר תמור מהסוג עליו דיברו גדולי הפוסקים זצ"ל.

סיכום הגיליון:

דינים העולים

משקאות חריפים ללא הכשר יש כמה דירוגים 'מותר למהדרין', 'כשר', 'אסור'. משקאות חריפים ללא פיקוח, למרות שהאלכוהול מצד עצמו המיוצר בחו"ל אין בו חשש כשרות, יש בהם כמה חששות כשרות, כפי שהתבאר בתוך הגיליון. וויסקי שמיצר ללא הוספת חומרים נוספים, ומיושן בחביות חדשות כדוגמת **ג'ק דניאלס** וכן **ג'ים בים המיוצר באמריקה** - כיון שהם ללא טעמים מותרים בשתיה.

ויסקי שהתיישן בחביות שספוג בהם יין, האגרות משה מתיר אם יש ביטול בשש, כדעת **הט"ז**, ובעל נפש יחמיר כדעת **הרמ"א** שמצריך ביטול בשישים. כיום מצוי חביות עבים שאין בהם ביטול בשש ואסורים.

המנחת יצחק רצה להתיר מטעם זה וזה גורם, ושוב חזר בו כיון שההיתר והאיסור פועלים כאחד. ותלוי בנדון האם מספיק בביטול כנגד קליפת הקנקן, או שצריך ביטול כנגד כולו. ויש לדון האם נחשב לטעם ולא בטל אפילו באלף, או שהוא רק לסלק טעם העץ ותלוי בדיני ביטול. ובמנחת יצחק נקט שאינו בטל.

יש לדון שהויסקי ג'וני ווקר ושיבס ריגל אינם מהודרים לכתחילה.

לתועלת הייצור מצו"ב רשימה חלקית של סוגי וויסקי מפורסמים הכשרים מהדרין (בשאר סוגי הויסקי, יש מהם כשרים לא מהדרין, יש מהם אסורים, ויש לברר לפי הסוג). בורבון וויסקי - הנקרא בורבון סטרייט, בורבון וויסקי - הנקרא **ג'ים בים**, בורבון וויסקי - הנקרא וואדפורד ריזור, וויסקי ג'ק דניאלס - רק בייצור ארה"ב וללא טעמים, וויסקי קראון רויאל (חוץ מקאס מס' 16) - ייצור קנדי. זאת בנוסף לסוגי וויסקי שיש להם כשרות מהודרת של בד"ץ העדה החרדית ירושלים.

משיב כהלכה

ההגרלה השבוע על: 100 ₪ מזומן

שאלה: איזה סוג וויסקי מאושר ואיזה לא, ולפי מה נקבע האישור? אלו חששות כשרות נוספים קיימים במשקאות חריפים בכלל, ובוויסקי בפרט, ולפי מה קובעים את הנחיות הכשרות? מה יעשה אדם, כאשר מכבדים אותו בפורים במשקה חריף, ואינו יודע מה רמת כשרותו?

במדור זה מופיע שאלה שבועית בנושא הגיליון הבא, כל מי ששולח תשובה מובחרת על השאלה נכנס להגרלה! ההגרלה על דעת רבני המפעל. התשובות הנכונות ישולבו במידת האפשר בגיליון הקרוב. ניתן גם לענות בעילום שם, בלי להכנס להגרלה.

נא להעביר את התשובות עד יום ראשון הקרוב בערב (תשובה שתגיע אחרי יום ראשון תכנס להגרלה הבאה). בצירוף פרטי המשיב (שם, טלפון, מקום לימוד), באחת מהאפשרויות הבאות:

1. בקו 'הילכתא' טלפון 02-5377085 שלוחה 4
2. בעמדות 'נדרים פלוס' ו'קהילות', קופת 'הילכתא' גיליון 'עומק הפשט'
3. בחדר 'קול הלשון', ישיבת מיר ירושלים, תיבת 'הילכתא'
4. בקס מספר 1532-6507823
5. במייל 5047867@gmail.com

הזוכה בהגרלת גיליון 254 על סך 100 ₪
האברך החשוב הרב מאיר טפר שליט"א
כולל 'זכרון מיכאל' זכרון יעקב

המדור זה הוקדש השבוע לעילוי נשמת האשה הצדקנית מרת לאה ברכה בת רבי בנימין ע"ה
ת.נ.צ.ב.ה.

בית הוראה הילכתא

השו"ת השבועי מ'בית הוראה הילכתא'

שאלה: מה למעשה, איך יודעים, איזה משקאות חריפים מותרים בשתיה, ואיזה לא?

תשובה: מומחי כשרות קובעים, שאין לשתות משקאות חריפים בלי שמופיע עליהם חותמת כשרות מהודרת, לאחרונה משוק הרבה סוגים משובחים בכשרות בד"ץ העדה החרדית, או לחלופין משקאות שמופיעים ברשימה מאושרת של מומחי כשרות, שבדקו ואישרו שהמשקה הספציפי מותר בשתיה, שאין בו איסור מחמת יישון בחביות יין, וכן שלא עירבו במשקה חומרים אסורים.

קו מידע: לתועלת הרבים, הוקם קו מיוחד לביוררים על כשרות וויסקי ומשקאות חריפים לקראת ימי הפורים: 'בית הוראה הילכתא' 02-5350535 שלוחה 1-5 (מענה אנوشي), במוקד ניתן לקבל מידע על כל דגם ספציפי, לפי שלשה רמות כשרות - 'מותר למהדרין', 'כשר', 'אסור'.

כמו כן ניתן לקבל מידע כתוב ומסודר בנושא במייל 5047867@gmail.com

עדכוני הלכה

ספסל דגם 'אהבת תורה'

בהמשך לגיליון מספר 254 בענין איסור ישיבה בארבע אמות של המתפלל: הגבאים בבית כנסת אהבת תורה ברחוב סורוצקין ירושלים, טרחו והזמינו דגם ספסל מיוחד ברוב פאר והדר, המשוקק בחברת 'לביא', ונקרא 'דגם אהבת תורה'. בנוסף, התקינו לוח עץ בכל ספסל, שיהיה לו דין מחיצה לכל הדעות, ותלו מודעה לצביור המתפללים, שהתקינו מחיצה בספסלים כדי שיהיה מותר לשבת בארבע אמות של המתפלל.

חשוב להדגיש, שלדעת **המשנ"ב** (סימן קב ס"ק ב), המחיצה מועלת רק לגבי "ישי" בה בארבע אמות של המתפלל, ואינו מועיל לגבי האיסור "לעבור לפני המתפלל" שתלוי בראיה. ועיין **אשל אברהם בוטשאטש** (תחילת סימן קב) שלימד זכות על מנהג העולם לעבור לפני המתפלל אף שיש רק עמוד (שטענד) לפני המתפלל. ולד"ע **עת החוט שני** (נושאים שונים עמוד קצו) אם יש מחיצה והמתפלל עוצם עיניו מותר לעבור כנגדו.

נושא הגיליון הבא:

'המשך - כשרות משקאות חריפים'

טלו חלק בזיכוי הרבים העצום, והשתתפו בהוצאות הגיליון הבא

הגיליון נועד לעזור את לב הלומדים, נא לא לסמוך על הדברים הלכה למעשה בלי לעיין במקורות

אפשרות להנצחה לע"נ, לרפו"ש, וכדומה.

ניתן לשלוח רעיונות ותיקונים, הוספות והערות, להגדיל תורה ולהאדירה.

אפשר לתרום עבור הוצאת הגיליונות בעמדות הממוחשבות של 'נדרים פלוס' ו'קהילות' ברחבי הארץ, תחת המדור 'קופות נוספות' לפי החיפוש: 'עומק הפשט'.

הילכתא

לדעת לחיות כהלכה

גיליון שבועי עומק הפשט
שיעורים וימי עיון
בית הוראה טלפוני
ביורוי הלכה אקטואליים
קו מידע הלכתי
חוברות הדרכה

מכון הילכתא 02-535-0-535

מענה אנوشي בית הוראה מערכת הגיליון

קו מידע הלכתי

02-5377-085

5047867@gmail.com לקבלת הגיליון במייל:

פקס: 02-6507823

ניתן להאזין לשיעורים, הודעות, עדכונים, רישום להגרלות, ועוד...